



pie=m

PIE=M nieuwsbrief, februari 2019ste consortiumleden van het PIE=M project!

Dit is de eerste nieuwsbrief van ons PIE=M consortium. Met deze nieuwsbrief willen we jullie als partners graag op de hoogte houden van de ontwikkelingen binnen dit project en op het thema *actieve leefstijl*. We zullen in deze nieuwsbrief per projectgroep een update geven. Ook informeren we over congressen/symposia en recente artikelen op dit thema.

Het PIE=M project heeft als doel om **Exercise = Medicine (E=M)** te implementeren in de routinematige klinische zorg. Hiertoe wordt de implementatie status van E=M bij afdelingen van het UMCG en het Amsterdam UMC onderzocht. Daarnaast wordt een E=M tool ontwikkeld, resulterend in een individueel bewegeadvies voor patiënten en een mogelijke verwijzing naar een actieve leefstijl interventie. Tenslotte wordt binnen dit project de haalbaarheid van implementatie van E=M in de zorg van afdelingen binnen het UMCG en het Amsterdam UMC onderzocht.

Deelproject 1: implementatiestatus van E=M in de klinische zorg

Vragenlijst

We zijn alle consortium leden erg dankbaar voor alle goede suggesties bij de vragenlijst. Het heeft wel wat tijd gekost om alles te verwerken, maar we zijn nu bijna zover dat we de vragenlijst kunnen gaan verspreiden onder de deelnemende afdelingen. Binnen Amsterdam UMC zullen de vragenlijsten verspreid worden onder klinici of de afdelingen revalidatie geneeskunde en oncologie. Binnen het UMCG Groningen worden de vragenlijsten gestuurd naar klinici op de afdelingen sportgeneeskunde, revalidatie en orthopedie.

Interview

Parallel aan de verspreiding van de vragenlijsten willen we graag met klinici op de deelnemende afdelingen spreken over de huidige stand van zaken omtrent de implementatie van exercise = medicine op hun afdeling. We mikken in totaal op 20-30 betrokkenen. Daarbij willen we niet alleen klinici spreken, maar ook managers en andere stakeholders op de afdelingen die betrokken zijn bij exercise = medicine. Ook wordt



tijdens het interview de recente versie van de tool voorgelegd, zodat we tijdens de ontwikkeling voortdurend feedback ontvangen van de gebruikers.

Studenten

Vanaf februari zullen er 4 bachelor studenten (2 studenten Gezondheidswetenschappen van de VU in Amsterdam en 2 studenten Bewegingswetenschappen van de RUG in Groningen) worden ingezet binnen PIE=M. Zij zullen Femke, Joske en Adrie ondersteunen bij de uitvoering van de interviews onder klinici en helpen bij de dataverwerking. De studenten uit Amsterdam brengen de barrières en facilitators in kaart van het verwijzen naar actieve leefstijl interventies, de studenten in Groningen beschrijven passende implementatie strategieën voor de pilot en de vereisten voor de tool.

Klinische afdelingen

De participatie met de verschillende klinische afdelingen (Sport, Revalidatie en Orthopedie) is erg proactief in het UMCG. De verschillende afdelingshoofden en contactpersonen hebben hun afdeling geïnformeerd en adressenlijsten beschikbaar gesteld van de te ondervragen klinici en er is een selectie gemaakt van klinici voor het interview. Bij Orthopedie in het UMCG wordt momenteel een vergelijkbaar project uitgevoerd, de DEPART-studie. Daarom wordt daar extra aandacht gegeven aan een goede afsteming. Ook hebben we samen met Sjoukje Bouma, promovendus binnen de DEPART-studie, een presentatie gegeven om beide studies op de afdeling toe te lichten.

Binnen het Amsterdam UMC zijn er ook lijntjes uitgezet naar de klinici binnen de afdelingen Revalidatiegeneeskunde en Oncologie. Binnen oncologie zullen de krachten gebundeld worden met het project (CCA-APP) waar Caroline Kampshoff en Laurien Buffart mee bezig zijn.

Planning

In februari 2019 zullen de vragenlijsten worden gestuurd aan klinici op de deelnemende afdelingen, gelijktijdig wordt gestart met het inplannen van interviews.

Deelproject 2: ontwikkeling van E=M tool

Eisen

In samenwerking met EPIC en Genomics wordt er hard gewerkt aan de ontwikkeling van de eerste versie van een E=M tool. Hiervoor zijn eerst de functionele eisen volgens klinici voor de tool in kaart gebracht. Dit is gedaan door interviews te houden onder 17 klinici van de afdelingen Sport, Revalidatie en Orthopedie in het UMCG en bij één onderzoeker bij Oncologie van Amsterdam UMC. Dit heeft geresulteerd in een samenvatting van de vereisten voor de tool.



Beslisboom

Naar aanleiding van de samenvatting van de functionele eisen wordt nu de digitale tool ontwikkeld. Er is besloten op welke factoren het beweeggedrag en de motivatie van patiënt om te veranderen in kaart wordt gebracht, als input voor het rekenmodel. Hiervoor is een

beslisboom ontwikkeld met gevalideerde vragen en referentiewaarden. De referentiewaarden zullen verder worden uitgewerkt met data van Lifelines en ReSpACT (zie Lifelines).

Uitdagingen

Frequent vinden er gesprekken plaats met Genomics en Epic. Er zijn een aantal lastige issues rond de tool ontwikkeling. Ten eerste willen we graag een tool die gekoppeld is aan het elektronisch patiënten dossier (EPD). Op die manier heeft de clinicus makkelijk toegang tot de tool en zijn er geen extra handelingen nodig. Ook kan de verkregen informatie dan bewaard blijven in het EPD. Ten tweede willen we graag dat de patiënt voorafgaand aan het consult een vragenlijstje invult. Deze informatie wordt dan automatisch verwerkt in de tool. Dit zijn nog wel uitdagingen, maar met de enthousiaste inbreng van de experts van beide afdelingen, wordt er naar passende oplossingen gezocht.

Gebruikersgroep

Tijdens het proces van de toolontwikkeling zal op bepaalde momenten de tool ook getest gaan worden. Hiervoor wordt een gebruikersgroep ingezet bestaande uit clinici van verschillende afdelingen, leefstijlcoaches en patiënten. Bij de interviews van deelproject 1 zullen deelnemende clinici worden gevraagd om hieraan mee te doen.

Planning

De planning is dat er in juni 2019 een goedwerkende tool gekoppeld is aan het EPD en klaarstaat voor de pilot die start in september 2019.

Deelproject 3: haalbaarheid van implementatie van E=M in de klinische zorg

Vorbereiding

Deelproject 3 zal over een aantal maanden van start gaan. Ter voorbereiding zijn er al een aantal oriënterende gesprekken geweest met o.a. het Healthy Ageing team van het UMCG en leefstijlcoaches in het UMCG, over doorverwijsopties die gekoppeld worden aan de tool. Samen met het Healthy Ageing team wordt gekeken of dit vervolgtraject, in de vorm van een leefstijlcoach in het ziekenhuis, gedurende de pilot fase, vergoed kan worden door evt. een zorgverzekeraar. Tijdens de pilotfase willen we namelijk een serieuze verwijsoptie kunnen bieden opdat we het gebruik van de tool door clinici goed kunnen onderzoeken.



Planning

In april 2019 zal een draaiboek ontwikkeld worden voor de pilot. Naar aanleiding van de uitkomsten van deelproject 1 zal besloten worden welke onderdelen voor de uitvoering van de pilot voorbereid moeten worden. De pilot zal starten in september 2019 en zal, gefaseerd per afdeling, ongeveer 6 maanden duren. Tijdens dit proces vindt een evaluatie van het gebruik van de tool plaats.

Lifelines onderzoek

Onderzoeksvragen

Voor het definiëren van passende referentie waarden voor de tool, voor het geven van opmaat adviezen, en voor het geven van nieuwe inzichten in het beweeggedrag van specifieke patiënt groepen, zal een onderzoek plaatsvinden met behulp van Lifelines data. Er zijn drie onderzoeksvragen geformuleerd:

- a) What are levels of physical activity in different patient populations in relation to the general Lifelines population?
- b) Which factors are associated with a physical activity in different patient populations in relation to the general Lifelines population?
- c) Which health outcomes are related to physical activity in different patient populations in relation to the general population?

In samenwerking met Lifelines is een onderzoeksvoorstel geschreven welke in februari 2019 wordt ingediend, met als doel toegang te krijgen tot Lifelines data.

ReSpACT data

Mogelijk wordt ook ReSpACT data gebruikt voor dit onderzoek. Hier moet nog een beslissing over worden genomen.

Presentaties PIE=M project

De afgelopen tijd hebben we ons PIE=M project bij verschillende symposia en congressen gepresenteerd.

- PIE=M studie, Staff onderwijs, afdeling Orthopedie, UMCG Groningen;
- Goede voornemens, Refereeravond regio Groningen, afdeling Huisartsgeneeskunde, UMCG Groningen;
- Rehab Move Congress, UMCG Groningen;
- Meet-up with Leanne Hassatt PhD, senior researcher university of Sidney, afdeling Bewegingswetenschappen en Revalidatiegeneeskunde, UMCG Groningen;
- Symposium Leefstijl Dashboard in het UMCG, afdeling Nefrologie, UMCG Groningen.



Congressen en symposia

Interessante congressen op dit thema die binnenkort worden gehouden:

- 8 februari 2019 - Implementation Science Conference in Utrecht:
<https://weekvandeimplementatie.nl/8-februari-2019-implementation-science-conference/>
- 14 februari 2019 – Bij- en nascholing voor revalidatieartsen en aios Revalidatiegeneeskunde in Groningen;
- 27 februari 2019 – Lifestyle in Medicine Research Meet-up, Aletta Jacobs School of Public Health, Groningen: <https://www.rug.nl/aletta/calendar/junior-research-meet-up>
- 5 april 2019 – Conceptual Perspectives on Health and Health & Politics, Aletta Jacobs School of Public Health, Groningen;
- 26 – 28 juni 2019 – ICAMPAM in Maastricht: <https://ismpb.org/icampam/>
- 4 - 7 juni 2019 - ISBNPA in Praag, Tsjechië: <https://www.isbnpa.org/>
- 28 - 30 augustus 2019 - HEPA in Odense, Denemarken:
<http://www.hepaeurope2019.org/>
- 20-21 september 2019 - E=M conference in Amsterdam.

Interessante artikelen

Interessante artikelen op dit thema:

1. <https://blogs.bmj.com/bjbm/2018/12/28/physical-activity-prescription-pap-the-french-model/>
2. <https://www.allesoversport.nl/artikel/zo-krijg-je-de-patient-het-bed-uit/>
3. [‘Je leefstijl als medicijn’](#)
4. [‘Verwijsrol huisartsen bij leefstijlinterventies’](#)
5. Effect of exercise referral schemes in primary care on physical activity and improving health outcomes: <https://www.bmj.com/content/343/bmj.d6462>

Consortium bijeenkomsten

De eerstvolgende consortium bijeenkomst is gepland op dinsdag **21 mei 2019** van 14 tot 16 uur in Groningen. Vanaf 13.30u is de inloop. Aansluitend aan de bijeenkomst is er de gelegenheid om een borrel met elkaar te drinken. Adres: Universitair Medisch Centrum Groningen, Hanzeplein 1, 9713 GZ Groningen.

Noteer ook in de agenda de consortium bijeenkomsten op (vanaf 13:30 uur):

- Di 10 december 2019 te Amsterdam
- Do 14 mei 2020 te Groningen
- Do 17 september 2020 te Groningen

Contact

Mocht je aanvullende informatie, artikelen of congressen/symposia opgenomen willen hebben in een volgende nieuwsbrief, geef dit dan door aan Femke, Joske of Adrie.

Dankjewel voor de samenwerking en je interesse in dit project!

Namens de stuurgroep,

Femke van Nassau (onderzoeker) f.vannassau@vumc.nl

Joske Nauta (onderzoeker) j.nauta@vumc.nl

Adrie Bouma (onderzoeker) a.j.bouma02@umcg.nl